

RD-rapport till RSAU 25 mars 2026

Ny strategisk inriktning för elförsörjningen till Gotland

Svenska kraftnät har beslutat om en strategisk inriktning för elförsörjningen till Gotland. Beslutet innebär att myndigheten senast i samband med att den nya stamnätsförbindelsen mellan Gotland och fastlandet tas i drift, planerat till 2030, ska ta ansvar för att säkerställa en robust elförsörjning till ön.

Den strategiska inriktningen innebär att Svenska kraftnät ska skapa förutsättningar för ytterligare robusthet i elförsörjningen till Gotland. Hur detta ska lösas kommer att utredas vidare i dialog med berörda aktörer. Beslutet innebär inte att Svenska kraftnät tar över ansvaret för Vattenfalls befintliga kablar till Gotland.

Uppsala universitet 550 år (2027)

2027 fyller Uppsala universitet 550 år. Det kommer att firas under hela året. Nedan följer några redan nu inplanerade aktiviteter som kommer att genomföras under 2027

- ✓ **19 mars – invigning**
- ✓ April (2 v) – forskarfestival (samverkan med Region Gotland, Fenomenalen)
- ✓ 3 juni – läsårets avslutningshögtid
- ✓ 17 juni – sommarfest (Uppsala)
- ✓ 28 juni – 2 juli – Almedalsveckan
- ✓ 30 aug – Academic start
- ✓ 15-16 sept – Östersjösymposium
- ✓ Oktober – Visbydagen
- ✓ 13 dec – Lucia

Vattenläget

Särskild genomgång av vattenläget. Teknik- och samhällbyggnadsförvaltningens chef Lise Langseth m.fl. medverkade på mötet.

Lasarettet kvar i förstärkningsläge

- Sjukhusledningens Lokala Särskilda SjukvårdsLedning (L-SSL) och Visby lasarett är kvar i förstärkningsläge. Förvaltningsledningens Regionala Särskilda SjukvårdsLedning (R-SSL) är kvar i stabsläge.
- Arbetet fortsätter med validering och godkännande av Försvarsmaktens containerbaserade sterilcentral inför driftsättning.
- För att minska vattenbristen i Visby med omnejd försörjs sjukhuset med nödvatten sedan den 18 mars
- I väntan på att återställa sjukhusets fulla steriliseringskapacitet får de fortsatt stöd av Region Stockholm.
- Patienter kontaktas om planeringen för operation måste ändras.

Konstkanalen invigd

Den 24 mars invigdes den nya Konstkanalen där de som besöker sjukhuset kan titta på offentlig konst på hundratals tv-skärmar. Konstkanalen är ett resultat av ett nyskapande samarbete mellan flera förvaltningar inom Region Gotland och Gotlands Museum.

Konstkanalen förväntas även bidra till regionens satsning på Kultur och hälsa då konst i vården främjar hälsa, minskar stress och skapar en mer personlig och läkande miljö för patienter och personal. Kanalen bidrar även till Region Gotlands mål, att andelen barn och unga (0–18 år) som upplever kultur ska öka årligen.

Att konst kan vara läkande och har stor betydelse inom vårdande miljöer är ingen nyhet. Konstkanalen är däremot ett nytt sätt att använda, uppleva och tillgängliggöra konst i vården. Genom tekniken når konsten fler människor och fler rum, via lasarettets många tv-skärmar. Kanalen möjliggör att ta sig tid, stanna upp och upptäcka konstverken.

Förnyelsedagen

Vid förnyelsedagen tävlade tjugo bidrag om fem priser. Priserna är Region Gotlands eget pris som ska uppmärksamma och stimulera förnyelser och innovationer som ökar nyttan för dem regionen är till för.

Här är alla vinnare från årets förnyelsedag

Förnyelsepriset: Bostadsboken

Förvaltning: Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Juryns motivering: 2025 års förnyelsepris tilldelas en verksamhet som genom att göra en komplex och svåröverskådlig verklighet begriplig, tillgänglig och användbar. Med en innovativ kombination av fakta, teknik och visualisering har de utvecklat ett verktyg som stärker dialogen, underlättar strategiska beslut och ökar kunskapen kring komplexa utmaningar.

Kvalitetspriset: Trygghetsteamet vid Gråboskolan

Förvaltning: Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Juryns motivering: 2025 års kvalitetspris tilldelas ett arbete som på ett föredömligt sätt stärkt trygghet, gemenskap och studiero. Genom samskapande, tydliga ledord, gemensamma regler och välorganiserade rastaktiviteter har årets mottagare skapat en miljö där elever känner sig delaktiga och trygga. Arbetet bygger på lyhördhet och nära dialog med eleverna, och resultaten är tydliga: färre konflikter, en mer inkluderande miljö och en tydlig värdegrund som präglar hela verksamheten.

Servicepriset: Enkelt att få hemtjänst

Förvaltning: Socialförvaltningen

Juryns motivering: 2025 års servicepris tilldelas ett förbättringsarbete som på ett föredömligt sätt gjort det enklare för gotlänningar att få rätt stöd. Med ett tydligt, tillgängligt och serviceinriktat arbetssätt har man skapat en smidigare väg till hjälp och frigjort tid för mer komplexa insatser. Arbetet visar tydligt vilken stor skillnad förändrade arbetssätt kan leda till – både för den enskilde och för verksamheten.

Temapris "Digital inkludering": Digital handledning på biblioteket

Förvaltning: Regionstyrelseförvaltningen

Juryns motivering: 2025 års temapris går till ett förbättringsarbete som med stort engagemang och tålamod hjälper människor att känna sig trygga i en alltmer digital vardag. Tekniken blir tillgänglig genom mänskligt stöd, praktiska guider och ett tryggt lärande i egen

takt. Arbetet har gjort stor skillnad för många som annars riskerat att hamna i digitalt utanförskap.

Publikens pris: Att tänka nytt för en hållbar arbetsmiljö

Förvaltning: Socialförvaltningen

Medarbetare och allmänhet är med och röstar fram publikens pris bland alla de nominerade förnyelsebidragen. Vinnare blev digital rekrytering med hjälp av en Avatar som genomför intervjuer för att få in sommarvikarier till Socialförvaltningen.

Bestämmelser om dygnsvila och dispens

Alla medarbetare i kommuner och regioner har rätt till minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod. Reglerna bygger på EU:s arbetstidsdirektiv och gäller från hösten 2023.

Arbetsgivarens ansvar

Bestämmelserna om dygnsvila i Allmänna bestämmelser har anpassats till de skyddsregler som finns om minsta dygnsvila i EU:s arbetstidsdirektiv. Ändringarna kom till efter att EU-kommissionen uppmärksammat brister i avtalet som gäller reglering om dygnsvila.

Bestämmelserna gäller från oktober 2023 respektive 1 februari 2024.

Eftersom det handlar om att säkerställa ett lagstadgat minimiskydd är det inte möjligt att komma överens om eller besluta om avvikelser från de avtalade bestämmelserna om dygnsvila på lokal nivå.

Undantag ges i vissa fall

Viss möjlighet till undantag från regler om minst 11 timmars dygnsvila finns i Allmänna bestämmelser. Möjligheten att göra undantag är mycket restriktiv och kan bara bli aktuell i verksamheter som har uppdrag att skydda liv, hälsa och säkerhet. Varje undantag förutsätter dessutom att det inte är möjligt att klara bemanningen på annat sätt. För att skydda medarbetare som får förkortad dygnsvila införs regler om hur kompenserande vila ska förläggas.

Ansökan om dispens

Arbetsnämnden i Sverige, som är en del av SKR (Sveriges Kommuner och Regioner), prövar undantag från reglerna om dygnsvila. Om du som arbetsgivare försökt att lösa bemanningen kring arbetstidsregler för dygnsvila enligt gällande bestämmelser men inte lyckats går det att överväga dispens.

Viktiga förutsättningar för beviljad dispens

För att dispens ska beviljas krävs att arbetsgivaren först har undersökt alla möjligheter att bemanna verksamheten enligt gällande regler. Först när det står klart att det inte går att lösa bemanningen och att ett undantag är nödvändigt för att verksamheten ska fungera, kan dispens övervägas. Ett beslut om dispens gäller under en begränsad tidsperiod – högst 12 månader åt gången. Beslut om dispens går inte att tillämpa retroaktivt.

Så begär du dispens

Beslut om att ansöka om dispens ska fattas av den högsta ledningen i organisationen:

- kommunstyrelse
- regionstyrelse
- styrelsen för ett kommunalt bolag.

Innan en begäran om dispens skickas till arbetstidsnämnden måste en MBL-förhandling genomföras. En riskbedömning ska också genomföras som tar upp de risker en beviljad dispens kan innebära för medarbetarna och en handlingsplan för att åtgärda riskerna. Det är viktigt att alla steg följs korrekt, eftersom dispens bara kan beviljas när verksamheten inte kan bemannas enligt gällande avtal och regler.

Arbetstidsnämnden förlänger inte tidigare dispensbeslut. Om arbetsgivaren skickar in en ny ansökan, behandlas den som en helt ny ansökan. Ett nytt beslut ersätter då det gamla beslutet helt och hållet.

Ändringar från 1 januari 2027

Det särskilda dispensförfarandet kommer att fasas ut och upphöra den 1 januari 2027. Reglerna för att förlägga arbetstid i upp till 24 timmar kommer inte att förändras. Däremot kommer arbetsgivare att få befogenhet att själva fatta beslut om avvikelser från Allmänna bestämmelser § 13 mom. 5. Innehållet i tilläggsöverenskommelsen kommer att föras in i Allmänna bestämmelser och en redogörelsetext kommer tas fram utifrån den praxis som har utarbetats av Arbetstidsnämnden.

Arbetsgivare kommer även framöver att behöva ansöka om dispens för provning i Arbetstidsnämnden när det saknas etablerad praxis.

Ändringar för Räddningstjänsten

För räddningstjänster som sökt och fått beviljat dispens före den 18 april 2024 gäller beviljad dispensen till och med den 31 oktober 2025. Om det fortfarande finns behov efter det ska en ny ansökan om dispens skickas in till Arbetstidsnämnden.

När arbetsgivaren fått ett dispensbeslut, kan arbetsgivaren själv besluta om att förlänga det så länge förlängningen gäller samma eller en mindre omfattning än tidigare. Det här beslutet kan fattas lokalt och får gälla i högst 12 månader. Lokalt beslut ska inrapporteras till Arbetstidsnämnden.

För räddningstjänster som sökt och fått beviljat dispenser efter den 18 april 2024 kan den högsta ledningen hos den lokala arbetsgivaren fatta beslut om dispens i samma eller mindre omfattning som den tidigare dispensen. Det gäller för en period av max 12 månader åt gången. Sådant lokalt beslut ska inrapporteras till

Arbetstidsnämnden.

Fram till 1 januari 2027 gäller fortsatt att ansökningar om dispens med större omfattning än tidigare beviljad dispens, behöver ny ansökan skickas till Arbetstidsnämnden för provning och beslut.